

AARHUS BYRÅD HAR NETOP VEDTAGET ET BUDGET FOR 2026

Af Per Jacobsen

Onsdag den 8. oktober holdt Byrådet i Aarhus den årlige afslutning på næste års budget for 2026. Her får I et par indtryk fra undertegnede, som var mødt op som en af ganske få tilhørere.

Det helt overordnede først: Alle partiers ordførere havde hver især et indlæg på cirka fem minutter, hvor de gennemgående synspunkter var ros til hinanden for det brede forlig og en vægt på de mange gode tiltag og de mange millioner, som vil give et løft til mange forskellige borgernære områder (skoler og daginstitutioner blev nævnt flittigt) i Aarhus det kommende år.

Råderummet for budgettet var ganske stort denne gang, mere en milliard kroner. Men på "vores" område blev der kun tildelt yderligere 61 mio. kr.

Rådmanden i MSB (Anette Poulsen (A)) havde allerede før den afsluttende debat og afstemning varslet et forventet underskud i omegnen af 200 mio. kr. Af samme grund vil rådmanden have fokus på, hvad der er "SKAL"-opgaver og hvad der er "KAN"-opgaver, hvilket nok har den betydning, at der skal spares/nedskæres og først skal der ses på "KAN".

Af særlig interesse for os i Brugerklubben i Århus var, at Venstres ordfører og Solveig Munk hver på deres insisterende måde, fik nævnt de trængsler og bekymringer, som både klubben og BPA-borgerne lider under i disse år. Uden dog at nogen af de andre ordførere kommenterede det.

Jeg vil ikke undlade at nævne, at såvel formanden for Handicaprådet i Aarhus, Finn Amby, og Brugerklubbens formand, Karsten Jühne, inden Byrådsmødet hver især havde fremsendt en skriftlig redegørelse til alle i medlemmer af Byrådet. Begge skrivelser kan ses nederst i dette nyhedsbrev.

VALGMØDE OM SOCIALRET OG LEVEVILKÅR FOR MENNESKER MED HANDICAP I AARHUS KOMMUNE DEN 2. SEPTEMBER 2025

Brugerklubben i Århus har afholdt valgmøde med 10 byråds kandidater i Aarhus i tæt samarbejde med seks andre Handicaporganisationer. Debatten med cirka 70 deltagere drejede sig særligt om FN's Handicapkonvention, retssikkerhed, tilgængelighed, værdighed, tillid og BPA-hjælperordningen.

Af Tut Ma

I debatpanelet (fra venstre til højre på billedet):

Oliver Abildskov (Det Konservative Folkeparti, K)
Gunvor Ganer Krejberg (Socialistisk Folkeparti, SF)
Peter Kjær Flyvholm (KristenDemokraterne, KD)
Bettina Nørkjær Franch (Radikale Venstre, RV)
Polly Bak Dutschke (Moderaterne, M)
Gert Bjerregaard (Venstre, V)
Anette Poulsen (Socialdemokratiet, S)
Michael Christensen (Liberal Alliance, LA)
Karina Bundgaard (Enhedslisten, EL)
Bjørn Olsen (Alternativet, ALT)

Billede på næste side.

Særligt tre spørgsmål til politikerne, som de havde fået tilsendt en uge inden arrangementet, fik plads under valgmødet, der blev styret kompetent af dirigenten, Jeppe Kerckhoffs, sekretariatschef i Dansk Handicap Forbund.

Spørgsmål 1: Synes du, at Aarhus Kommune overholder FN's Handicapkonvention og kommunens egen handicappolitik?

Her tilføjede Jeppe (dirigenten), at 39% af Aarhus Kommunes sager på voksen-handicapområdet i 2024 enten blev ændret eller hjemvist af Ankestyrelsen (tallet kaldes også omgørelsesprocenten).

Stort set alle paneldeltagerne svarede klokkeklart 'nej' til spørgsmålet om, hvorvidt Aarhus overholder Handicapkonventionen. I salen blev et krystalklart svar fra rådmanden, Anette Poulsen (S), efterlyst, og svaret fra hende lød: "Allerførst vil jeg sige, at der er jo ikke nogen medarbejdere eller socialrådgivere, der går på arbejde for at sige, at de ikke vil overholde loven ... vi har en kæmpe udfordring ... Men lige nu har jeg et overforbrug på lidt over, noget over 100 millioner." Om budgetoverskridelsen fritager for at overholde Handicapkonventionen, kom der ikke et konkret svar på.

Et tillægsspørgsmål fra Jeppe var: 'Hvad har du tænkt dig konkret at gøre ved det?'

Et bud på en løsning fra Anette Poulsen (S) var dialog og færre sagsbehandlere på samme sag. Gunvor Ganer Krejberg (SF) så gerne, at budgetmodellen blev ændret, men da det tilsyneladende ikke er muligt, pegede hun på bosteder, som et område der skulle kigges på. Michael Christensen (LA) foreslog en tro og love-erklæring 'i stedet for alt det pjat, man har gang i'. Oliver Abildskov (K) foreslog mere gennemsigtighed, fx i forvaltningens afgørelser. Karina Bundgaard (EL) mente, det er vigtigt at kunne være sammen med andre, og derfor er tilgængelighed også vigtigt. Peter Kjær Flyvholm (KD) anbefalede at adskille ansvaret, således kommunen kunne afgøre sagerne og regionen betale. Polly Dutschke (M) vil arbejde for relationel velfærd, og at byrummet er tilgængeligt for alle og Gert Bjerregaard (V) slog fast, at handicapområdet har været udsultet alt for længe, så der skulle tilføres midler. Bettina Nørkjær Franch (RV) så hellere, at budgetterne blev sprængt, end at Handicapkonventionen ikke blev overholdt, og Bjørn Olsen (ALT) gik ind for at indføre en forvaltningsdomstol, så det ville få konsekvenser, når kommunale afgørelser er forkerte.

Spørgsmål 2: Fra første kvartal 2018 til udgangen af 2024 er antallet af BPA-ordninger faldet fra 196 til 155 – en nedgang på 41 svarende til 21 %, jf. Danmarks Statistik.

Hvad er din holdning til nedgangen i antallet af BPA-brugere i kommunen? Hvilken rolle spiller økonomien?

Bjørn Olsen (ALT) foreslog, at BPA 'en skulle væk fra kommunerne. Michael Christensen (LA) hævdede, at mennesker med handicap måske ikke brokker sig så højtlydt som andre; at det ved 'man' godt, og derfor bliver BPA ikke prioriteret. Gert Bjerregaard (V) mente, at nedskæringerne 'er gået for vidt' og opfordrede til at kigge efter målbare pejlemærker: 'Fik vi styrket BPA-ordningen?' I forlængelse af det, sagde Polly Dutschke (M): 'BPA skal på budgettet'. Det skal bemærkes, at V og M i Aarhus har stillet med budgetforslag for 2026 netop om BPA – Venstre med et konkret beløb på minimum 5 mio. og 'gerne 8 mio. kr.'. Enhedslisten ønskede et generelt løft på socialområdet, og Gunvor Ganer Krejberg (SF) ville som det første kigge på, om tilflyttere til Aarhus kunne beholde deres BPA-ordning, da det for hende er en "fuldstændig no-brainer", at man beholder den. Peter Kjær Flyvholm (KD) udtrykte: "Økonomi må aldrig være den

styrende faktor i spørgsmålet om basal livskvalitet". Bettina Nørkjær Franch (RV) sagde, at der ikke skal forhandles om BPA hvert år; det er en rettighed. Oliver Abildskov (K) tilsluttede sig med ordene: "Det står i serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal sikre dig en BPA-ordning. Det er en rettighed."

Dirigenten spurgte direkte rådmanden om hendes holdning til spørgsmålet. Anette Poulsen (S) svarede: 'Jeg kan lave en overskridelse af budgettet, men det kan jeg ikke blive ved med. Det er også uansvarligt. Det er pest eller kolera'. Hun ønskede et generelt løft på det specialiserede område, for der skulle også være penge til hjemløse og udsatte børn. Samtidigt nævnte hun, at København, som er noget større end Aarhus, ikke har 'nær så mange på BPA-ordningen.'

Paneldeltagerne var enige om, at BPA-ordningen skal bevares og sagde ved håndsoprækning alle 'Ja', da dirigenten spurgte: "... vil vi kunne se, at der bliver ført flere midler hen til BPA-området fremover?"

Spørgsmål 3: Personer med en BPA-ordning lever i daglig frygt for at miste deres ordning og dermed muligheden for at leve et aktivt og værdigt liv. Skal revurderingerne af BPA ophøre?

Under spørgerunden kiggede Gert Bjerregaard (V) på sine kolleger i panelet og spurgte: "Hvem af partierne vil afsætte minimum 5 millioner ekstra (til budgettet, red.) og vil arbejde for det?" Herefter gik der nærmest en slags budrunde i det. Tre til fire hænder røg i vejret. "Der er i hvert fald nogle, som tilkendegiver", konstaterede dirigenten, og debatten susede op på det høje gear.

Flere sagde direkte, at de var imod revurderingerne. Nogle nævnte, at et konkret beløb til BPA afhang af budgetforhandlingerne, men at de ville arbejde for at få tilført flere penge til området.

Alle politikere, bortset fra én, rakte hånd i vejret, da Jeppe (dirigenten) spurgte, om at de ville være med til at stoppe for de årlige revurderinger af BPA. Rådmanden, Anette Poulsen (S), forklarede den manglende håndsoprækning: "Jeg vil ikke bare sidde og være populistisk på den måde, for jeg vil gerne være mere nuanceret. Fordi vi har en lovgivning, der skal overholdes. Og det kan også være, vi bliver klandret ved Ankestyrelsen, fordi vi ikke får sagerne belyst godt nok ..."

Kommentarer og spørgsmål fra salen om tilgængelighed, mistillid og BPA

"Jeg er ked af at sig det: Tilgængelighed stinker i Aarhus" lød det fra salen: Letbanen fungerer fx ikke på flere stationer, da der er et for stort gab fra perronen ind til togvognen. Der kom også et forslag fra salen om at sænke prisen på handicapkørsel, når nu man ikke kan benytte Letbanen, også fordi borgmesteren selv har foreslået at sænke billetprisen på bybusser og Letbanen, men altså ikke handicapkørsel. Handicaptoliet på det nye stadion skal tilbage på tegnebrættet, sagde en borger, og en anden spurgte, hvornår de automatiske ramper kom i alle bybusserne. Polly Dutschke (M), formand for Tilgængelighedsrådet, fortalte, at de sidste busser med automatiske ramper kommer i løbet af 2029, og at hun ville kigge på priserne på handicapkørsel.

Et retorisk spørgsmål fra salen: "Hvad skal jeg bruge tilgængelighed til, hvis jeg ikke har en hjælperordning (til at komme ud af hjemmet, red.)?"

Erfaringen med mødet med systemet blev konkret, da en deltager i salen fortalte, at en sagsbehandler havde kontaktet en speciallæge i urinveje for at høre, om det virkelig gav smerter at holde sig i to timer. "Det er ikke revurderingerne af BPA, der er problemet", udtrykte en borger. Det er mistilliden og mistroen: "Bruger du virkelig et kvarter på dit badeværelse?"

"Jeg skylder min hjælperordning alt", sagde en af deltagerne i salen og uddybede, hvad BPA-ordningen betød for vedkommende i forhold til kunne arbejde og have et familieliv.

En tidligere BPA-bruger fortalte om konsekvenserne ved at have mistet sin hjælperordning i 2023. Vedkommende blev i stedet bevilget en ledsagerordning (ledsagelse uden for hjemmet 15 timer månedligt, jf. servicelovens §97). Personen kan ikke længere komme på ferie eller gå til svømning, da ledsageren ikke må hjælpe hverken med toiletbesøg og omklædning i svømmehallen. Stilheden sænkede sig i salen, efterhånden som fortællingen udfoldede sig. "Mit liv blev ødelagt, da jeg brækkede ryggen og nu igen for to år siden, da jeg mistede min BPA."

Billede fra salen på næste side

Afrunding på aftenen

Der var generelt enighed blandt byråds kandidaterne om, at Aarhus Kommune ikke overholder Handicapkonventionen.

Nogle var meget konkrete i deres bud på, hvordan udfordringerne på handicapområdet kan løses, bl.a. i form af flere penge til BPA i budgettet. Flere snakkede mere om menneskelige værdier som værdighed, retssikkerhed, tillid, menneskesyn og dialog.

Alle politikerne ønskede at bevare BPA-ordningen i kommunen. Men det var ikke alle, som var enige i at stoppe revurderingerne.

Tilgængelighed er på flere områder nok nærmere en by i Rusland end i Aarhus. (*Tænk bare på Letbanen, red.*)

På denne lune september aften var der skybrud før og under valgmødet. Men jeg vejrede også morgenluft i løbet af aftenen. Det skal vise sig, om det blot var luftkasteller eller tårbrud på handicapområdet, efter alt for mange år ude i kulden.

Tak til alle deltagerne i salen, til byråds kandidaterne, til medarrangørerne: af valgmødet Brugerklubben i Aarhus, Muskelsvindfonden, Polio- og UlykkesPatientForeningen samt lokalkredsen for CP Danmark og Giftforeningen og til personale og elever på Aarhus Efterskole.

INDKALDELSE TIL GENERALFORSAMLING I BRUGERKLUBBEN I ÅRHUS

Fredag d. 14. november 2025 kl. 16.00-19.00 i Teatersalen på Handi-K@, Engtoften 7A, 8260 Viby J

Dagens program:

16.00-16.45:

Lone Barsøe kommer med et oplæg med emnet 'BPA dengang og nu - fra kompensation til kamp'.

Lone Barsøe er forfatter, underviser og oplægsholder, der med både personlig og professionel erfaring giver nye perspektiver på handicap, sprog og fællesskab. Hun er forfatter til bogen "Jeg leder efter en ny måde at tale om handicap på".

17.00-18.00 (ca.):

Generalforsamling

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent
2. Valg af referent
3. Bestyrelsens beretning
4. Godkendelse af regnskab
5. Indkomne forslag
6. Fastlæggelse af budget og vedtagelse af kontingent
7. Valg til bestyrelse og af 2 suppleanter
8. Valg af 2 revisorer og 1 revisorsuppleant
9. Eventuelt

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden i hænde senest 8 dage inden generalforsamlingen.

- Revideret regnskab samt forslag til budget og kontingent fremlægges på generalforsamlingen.
- Bestyrelsesmedlemmerne Alice Carlsen, Martin Albrechtsen og Karsten Jühne er på valg. Alice og Karsten ønsker genvalg.

Efter generalforsamlingen byder Brugerklubben på smørrebrød. Af hensyn til traktementet er tilmelding nødvendigt på mail@brugerklubben.dk, senest 8. november.

Vi glæder os til at se dig.
Karsten Jühne, formand

MAIL SENDT TIL ALLE I BYRÅDET I AARHUS FORUD FOR MØDET DEN 8. OKTOBER 2025

Aarhus den 7. oktober 2025

Kære byrådsmedlem i Aarhus

Brugerklubben i Aarhus, en lokal interesseorganisation for mennesker med en BPA-hjælperordning, jf. Serviceloven §96, har med stor bekymring fulgt med i budgetforhandlingerne.

MSB bliver igen og igen underbudgetteret. Vi ved allerede nu, at der næste år mangler ikke mindre end minimum 140 mio. kr.

Rådmanden for MSB har til Danmarks Radio udtalt: *"Vi vil gå i gang nu med at finde ud af, hvad der er kan-opgaver, og hvad der er skal-opgaver"*, jf. artikel 'Trods stort velfærdsforlig i Aarhus: Personer med handicap risikerer besparelser' (19. sep. 2025).

BPA-ordningen er en SKAL-paragraf. Ikke desto mindre var omgørelsesprocenten på BPA-området i Aarhus Kommune helt oppe på 50 i 2024.

Forvaltningen, der udmærket ved, at BPA-området netop er en SKAL-opgave, angiver i baggrundsmaterialet for budget 2026-2029 alligevel, at en løsning på de økonomiske udfordringer i MSB er at *"... nedbringe antallet af modtagere af ... BPA"*.

Vi må således konstatere, at retssikkerheden på BPA-området står for fald i Aarhus Kommune.

Det er konsekvenserne af underfinansiering på BPA-området. Simpelthen. Og det er stærkt kritisabelt og uacceptabelt højt.

Vi skal derfor opfordre jer til at tilføre minimum 5 – 8 mio. kr. til BPA-ordningerne (ikke til administration) for at højne og sikre retssikkerheden på BPA-området.

Med venlig hilsen
Karsten Jühne
Formand, Brugerklubben i Århus

MAIL FRA HANDICAPRÅDETS FORMAND FINN AMBY SENDT TIL ALLE I BYRÅDET I AARHUS FORUD FOR MØDET DEN 8. OKTOBER 2025

Kære byrådsmedlem

Handicaprådet fik på sit møde den 29. september en orientering om indholdet af budgetforliget. Det er klart, at det samlede handicapråd ikke har mulighed for at kommentere forliget, da rådet også omfatter politikere og embedsmænd der repræsenterer byrådet. Men jeg vil hermed på vegne af organisationsrepræsentanterne i Handicaprådet udtrykke stor bekymring i forhold til budgetforliget.

Byrådets flertal har i forliget fravalgt at gennemføre konkrete forslag fra partierne om forbedringer på handicapområdet. Men den mest bekymrende del af budgetforliget handler om forholdene i magistraten for sociale forhold og beskæftigelse:

Det følger af budgetforliget, at der i de kommende år afsættes ekstra 61,5 mio. kr. om året til det specialiserede socialområde. Dette er dog langt fra tilstrækkeligt til at dække behovet. Derfor forpligtes MSB også med forliget til at fremlægge en omstillingsplan i starten af 2026, som kan sikre balance i 2026. Ifølge pressemeddelelsen fra rådmanden forventes der et merforbrug på mindst 200 mio. kr. i 2026, og for at skabe balance skal der således findes mindst 140 mio. kr. Vi stiller os helt uforstående overfor, hvordan det skal kunne lade sig gøre, og vi finder, at det er en helt urimelig opgave at kræve besparelser af en sådan størrelsesorden. Det vil helt sikkert få store konsekvenser for serviceniveauet, som på mange måder er urimelig lavt allerede nu. Desuden er vi meget nervøse for, at nedskæringer i de så kaldte kan-opgaver, vil komme til at gå ud over tidlig indsats og forebyggelse, som alle faktisk er enige om er den bedste vej til langsigtede forbedringer. Øvelsen kan dermed vise sig at blive både dyr og dårlig i det lange perspektiv.

Vi finder det stærkt kritisabelt, at der år efter år kan konstateres store underskud på det specialiserede socialområde. Det vidner om, at området har været underfinansieret gennem en længere årrække. Der er derfor et stort behov for en ny budgetmodel, som tager højde for udviklingen i behovene i de befolkningsgrupper som har brug for støtte, herunder borgere med handicap. På rådets møde 28. august havde vi en dialog med rådmanden om denne problemstilling, og vi fik opfattelsen af, at der nu var tilvejebragt et tilstrækkeligt fagligt grundlag for udformning af en sådan budgetmodel. Det er derfor en stor skuffelse, at spørgsmålet ikke er omtalt med et ord i budgetforliget. Vi har svært ved at forstå, at det ikke er muligt på det specialiserede socialområde, når der ifølge budgetforliget er etableret tilpassede budgetmodeller både på ældreområdet og i forhold til specialundervisning.

Budgetforliget rummer ganske vist elementer, som kan få positiv betydning også for borgere med handicap. Det gælder bl.a. Øget kvalitet i almen- og specialundervisningen i folkeskolen og beslutningen om at undersøge, hvordan universelt design kan indgå som grundprincip i alle magistratsafdelinger. Men elementer med direkte negativ betydning for borgere med handicap vejer desværre langt tungere i det samlede billede.

Vi skal på den baggrund kraftigt opfordre jer til at genoverveje budgettet for de kommende år, så der kan ske en styrkelse af handicapområdet og yderligere forringelser kan undgås.

Venlig hilsen
Finn Amby
Formand for Handicaprådet

BPA - FORSAMLINGSDEMONSTRATION I SILKEBORG

Om eftermiddagen fredag den 26. september blev der afholdt en såkaldt forsamlingsdemonstration i Silkeborg. Fra en ganske lang talerliste kan nævnes et par stykker.

Thomas Krog, politisk chef i Muskelsvindfonden
Birgit Barfod, pensioneret præst og BPA-bruger siden 1979. Kendt i Brugerklubben i Århus
Per Jacobsen, konsulent i Brugerklubben i Århus
Mona Bindner, byråds kandidat i Silkeborg
Karin B. Nissen, privat socialrådgiver og forfatter til Systemstress – når mødet med systemet stresser dig
Martin Wæver, stifter af græsrodsbevægelsen Borgernes Talerør og arrangør af demo 'en
Michael B. Sørensen, Silkeborg, BPA-bruger i 30 år, fik frakendt hjælpen og ændret afgørelsen fordi socialudvalget ændrede serviceniveauet, så nu har han alligevel BPA

Også Karsten Jühne, formand for Brugerklubben i Århus og BPA-bruger i 40 år deltog.

Konceptet var "helt nede på jorden": Ingen scene, ingen musik, ingen kendisser. Blot en gruppe mennesker med noget på hjerte og en megafon.

Interesserede kan læse et kortere redigeret uddrag af Pers tale på Brugerklubbens hjemmeside: www.brugerklubben.dk

SIDEN SIDST

JULI 2025

- Brugerklubben i Århus holder ferie. Dog skulle Nyhedsbrev 7 lige udsendes først.

AUGUST 2025

- Forberedelser til valgmødet i september
- Bestyrelsesmøde på Handi-K@

SEPTEMBER 2025

- Valgmøde på Aarhus Efterskole
- 'Vise fanen' til budgetforhandlingsdag på rådhuset
- Bestyrelsesmøde på Handi-K@

OKTOBER 2025

- Halvårligt møde med forvaltningen, RVV (Rådgivning og Visitation, Voksne)
- Bestyrelsesmøde på Handi-K@

BRUGERKLUBBENS BESTYRELSE

(valgt i november og konstitueret den 9. december 2024)

- * Karsten Jühne, formand
- * Peter Bach, næstformand
- * Martin Albrechtsen, kasserer
- * Alice Carlsen, bestyrelsesmedlem
- * Tut Ma, bestyrelsesmedlem
- * Marianne Møller Pedersen, suppleant
- * Henriette Løgstrup, suppleant og sekretær
- * *Per Jacobsen er konsulent, men ikke valgt*

REDAKTIONSUDVALGET BESTÅR AF

- * Henriette Løgstrup
- * Tut Ma
- * Mikkel Bundgaard
- * Per Jacobsen
- * *Lone Barsøe er fast skribent på Nyhedsbrevet, men ikke medlem af redaktionsudvalget*

BLIV MEDLEM AF
BRUGERKLUBBEN I
ÅRHUS

Betal kontingent for 2025 ved
at betale 200 kr. på
MobilePay 348106 eller ved
at indsætte beløbet på vores
konto 1551 5776597

Husk at skrive navn og E-mail
på indbetalingen